

Zarys historyczny Placu Unii Lubelskiej w Warszawie

1. Historyczne początki placu sięgają II połowy XVIII wieku kiedy to na zalecenie króla Stanisława Augusta Poniatowskiego dokonano rozplanowania przestrzennego terenów położonych na zachód od Zamku Ujazdowskiego. Rondo Mokotowskie (późniejszy Plac Unii Lubelskiej) zostało utworzone po 1770 roku, jako jedno z trzech rond zlokalizowanych na osi ul. Marszałkowskiej.
2. W 1818 roku na południowym krańcu ul. Marszałkowskiej i na Rondzie Mokotowskim postawiono klasycyzujące parterowe budynki. W roku 1885 doprowadzono nitkę tramwajową (początkowo konną, a od 1908 roku elektryczną). W końcu XIX wieku wybudowano dwie początkowe stacje dojazdowych kolejek wąskotorowych. Przy Rondzie wzniesiono również pierwsze, obok obiektu PAST-y, warszawskie wysokościowce, dwie: ośmio- i sześciopiętrowe kamienice.
3. W 1919 roku dla uczczenia 350 rocznicy Unii Lubelskiej zmieniono nazwę Ronda Mokotowskiego na Plac Unii Lubelskiej (zawarta w lipcu 1569 roku Unia Lubelska była umową międzynarodową Królestwa Polskiego z Wielkim Księstwem Litewskim. W jej wyniku powstała Rzeczpospolita Obojga Narodów, państwo ze wspólnym monarchą, herbem, sejmem, walutą, polityką zagraniczną i obroną, które istniało do 1795 roku).
4. Pod koniec lat 20. XX wieku, niedaleko Placu Unii Lubelskiej wzniesiono nowoczesny, modernistyczny budynek „Prasy Polskiej”. W 1932 roku na Placu powstał Pomnik Lotnika. W 1934 roku opracowano projekt wybudowania dzielnicy rozciągającej się od Parku Ujazdowskiego do Pól Mokotowskich. W 1936 roku do użytku oddano budynek Warszawskiej Straży Ogniowej.
5. W 1937 roku zorganizowano konkurs na projekt architektoniczny dla budynku Polskiego Radia mającego mieć swoją siedzibę na zachód od Placu Unii. Budynek miał mieć ponad 70 metrów wysokości, jego zwieńczeniem miał być wysoki na 30 metrów maszt radiowy. Budowa drapacza chmur została rozpoczęta, przerwały ją jednak działania wojenne. W czasie wojny teren budowy gmachu radiowego pozostał w niezmienionej formie. Dno wykopu przekształciło się w dzikie jezioro.
6. Podczas Powstania Warszawskiego w okolicach Placu Unii nie prowadzono walk. W roku 1945 zabudowa Placu została zachowana w 80 procentach. Wojnę przetrwały budynki Rogatek Mokotowskich. Większe zniszczenia dosięgły tereny na północ od Placu, a największe szkody dotknęły południową część – ulicę Puławską.

7. Po wojnie teren budowy Polskiego Radia stał się przestrzenią otwartą. Dzięki zbiornik został opróżniony i zasypyany. Władza komunistyczna zarządziła powstrzymanie indywidualnych inicjatyw budowlanych na rzecz ogólnopństwowych planów nieruchomościowych. W latach 50. XX wieku zrealizowano Marszałkowską Dzielnicę Mieszkaniową. W miejsce cokołu Pomnika Lotnika powstał skwer. Budynek roгатki zachodniej przerobiono na szalec miejski.
8. W 1959 roku rozstrzygnięto konkurs na pawilon „Supermarketu” mający powstać w miejscu niedoszelej siedziby Polskiego Radia. Pawilon wybudowano w latach 1960-1962. Po wschodniej stronie ul. Puławskiej wybudowano również wówczas najwyższy w mieście budynek sięgający 50 metrów.
9. W dniu 10 kwietnia 2006 roku, ze względu na zły stan techniczny konstrukcji dachowej, pawilon „Supersamu” został zamknięty.

Dodatkowe informacje: „Supersam” – zarys historyczny:

1. W marcu 1959 roku rozstrzygnięto konkurs na projekt pawilonu handlowego w rejonie Placu Unii Lubelskiej w Warszawie. Supersam miał być drugą co do wielkości budowlą o bezsłupowym wnętrzu w Warszawie. Umiejscowiony został na osi ul. Puławskiej, na tyłach Placu Unii Lubelskiej, w miejscu przedwojennego kompleksu Polskiego Radia.
2. Roboty budowlane rozpoczęto 7 lipca 1960 roku. Miejsce budowy Supersamu było niestałe pod względem geologicznym i gruntowym. Prace wiązały się z szeregiem dodatkowych działań mających na celu zwiększenie stabilności i wzmocnienie budowanej konstrukcji. Dach zawierał elementy łatwopalne, w tym drewno, jego konstrukcja wymagała przeprojektowania.
3. Uroczyste otwarcie pawilonu nastąpiło 6 czerwca 1962 roku. W pierwszej połowie roku 1965 wykonano dodatkowe ocieplenie dachu. Od 1967 roku bezskutecznie starano się o pozwolenie na ekspansję i rozbudowę obiektu.
4. W 1981 roku rozebrano stragany stojące od strony Placu Unii Lubelskiej. W ich miejscu postawiono sześć pawilonów handlowych. W roku 1984 przeprowadzono remont i modernizację budynku Supersamu. Na początku lat 90. zamknięto barek kawowy i bar. Podczas remontu nie zachowano charakterystycznych dekoracji malarskich i mozaik.
5. Z powodu technicznego wyeksploatowania konstrukcji oraz braku wystarczającej nośności przekrycia pawilonu, w kwietniu 2006 roku pawilon Supersamu został zamknięty, z końcem roku budynek został rozebrany.